

Google Earth

BUDOVANIE
POROZUMENIA
A OCHRANY
NAŠEJ PLANÉTY

Celkový čas

2 x 60 min.

Vekový rozsah

8-14 rokov

Ochrana klímy ako téma diskusie

Očakávané výsledky:

- Študenti sa naučia prezentovať zmeny, ktoré vidia doma, alebo vo svojom okolí.
- Študenti sa naučia počúvať ľudí vo svojom okolí a vnímať ich názory na tému klimatickej zmeny.
- Študenti sa naučia identifikovať pozitívne opatrenia, ktoré vedú k ochrane klímy.

Plán hodiny

Časť 1: Predstavenie témy klimatickej zmeny

- Krok 1: Študenti sa zamyslia nad tým, ako rôznorodé prostredie ovplyvňuje ich emócie.
- Krok 2: Študenti diskutujú o klimatických zmenách a majú možnosť inšpirovať sa pozitívnymi príkladmi mladých ľudí, ktorí prispievajú k ochrane klímy.
- Krok 3: Študenti vymýšľajú otázky do diskusie.
- Krok 4: Študenti vytvoria plán "Kroky k úspechu."

Časť 2: Diskusie o klimatických zmenách so skupinou ľudí (s pozvanými hosťami)

- Krok 1: Študenti si ešte raz pozrú svoj plán "Kroky k úspechu."
- Krok 2: Študenti sa zapoja do diskusie o klimatických zmenách s pozvanou skupinou ľudí.
- Krok 3: Študenti zobrazia závery diskusie kreatívnym spôsobom.
- Krok 4: Študenti sa dohodnú na zostavení individuálneho plánu, zameraného na ochranu klímy.

Poznámka pre vyučujúcich

- Pozvite na hodinu skupinu ľudí, ktorým budú môcť študenti klásť otázky. Ideálne by bolo, aby pozvaní hostia zastupovali rôzne vekové kategórie. Aby tak mohli študentom opísať rôzne environmentálne zmeny, ktoré počas života postrehli.
- Alternatíva: Deti môžu viesť diskusiu doma s rodičmi, starými rodičmi, súrodencami,... a potom na vyučovacej hodine budú zdieľať zistenia z diskusie. Alebo diskusia môže byť vedená s pedagógmi školy, v rôznom veku.
- Ak majú študenti málo informácií o Globálnych cieľoch, môžete ich do témy uviesť aj prostredníctvom tohto videa: <https://vimeo.com/138852758>
- Podnet pre úvodnú hodinu k téme Globálnych cieľov nájdete aj tu (v anglickom jazyku): http://cdn.worldslargestlesson.globalgoals.org/2017/07/1_Introducing_30_Lesson_Plan-copy.pdf

Časť 1: Úvod do klimatických zmien

Krok 1 Prepájanie našich emócií s obľúbenými miestami

5
min.

Požiadajte študentov, aby si zatvorili oči. Vymenujete im rôzne typy emócií a pri každej z nich chcete, aby si predstavili miesto, na ktorom by chceli túto emóciou prežívať. Prejdite škálou rôznych emócií. Spýtajte sa, či sú študenti ochotní zdieľať miesto, ktoré si predstavili. Predstavili si študenti podobné miesta? Boli témy, či miesta, ktoré sa opakovali? (*Príklad: predstavte si miesto, na ktorom by ste sa chceli teraz hrať.*)

Vyvodte závery, že miesta, kde chceme byť, keď prežívame pozitívne emócie, sú špeciálne a majú byť chránené. Tak ako aj doma máme miesta, ktoré si chránime a upravujeme tak, aby sme sa tam cítili dobre. Vysvetlite študentom, že prostredie okolo nás nám môže pomôcť cítiť sa lepšie. Napríklad veľa ľudí sa cíti pokojnejšie, keď sú vonku v prírode. Súhlasia študenti?

Krok 2: Úvod do témy klimatickej zmeny

10
min.

Ukážite študentom obrázky z [Prílohy 1](#). Čo sa na nich deje? Čo môže ten študent robiť? Prečo to môžu robiť? Zapojil sa už niekto do podobných aktivít?

Dajte študentom čas na diskusiu a sledujte, či niekto z nich spomenie výraz **klimatická zmena**.

Napíšte výraz "klimatická zmena" na tabuľu a opýtajte sa, *či poznajú tento výraz. Čo znamená? Počuli ste ho v správach?* Dajte študentom čas aby zdieľali svoje myšlienky, emócie a názory.

Krok 3: Príprava na diskusiu o klimatickej zmene

20
min.

Veľa ľudí z celého sveta si všíma, že klimatické zmeny majú dopad na miesto, kde žijú. *Všimli si študenti dopady klimatických zmien aj vo svojich komunitách?*

Študenti budú mať možnosť klásť otázky pozvaným hosťom. Napíšte na tabuľu nasledovné nápisy:

1. *Počasie*
2. *Jedlo*
3. *Doprava*

Požiadajte študentov, aby pracovali vo dvojiciach. Aké otázky sa môžu študenti pýtať? Pozrite si [prílohu č. 2](#) pre inšpiráciu.

Študenti spolupracujú na zozname otázok do diskusie. Poverte jednotlivých študentov, aby sa opýtali vybrané otázky.

Spýtajte sa študentov:

- *Prečo je dôležité vypočuť si názor ľudí, ktorí sú od nás starší?*
- *Prečo je dôležité vypočuť si názor ľudí z rôznych vekových kategórií, či sociálnych skupín, keď chystáme plán na zmeny v našej komunite.*

Krok 4: Kroky k úspešnej diskusii

15
min.

Nastavte si očakávania, ktoré máte pred diskusiou. *Akú pozitívnu skúsenosť môže priniesť diskusia? Aké schopnosti môžu študenti preukázať počas diskusie?* Vytvorte si zoznam "kroky k úspechu," ktorý bude viditeľný v priebehu diskusie.

Časť 2: Diskusia o klimatickej zmene

Krok 1: Zhodnotenie očakávaní z diskusie

5
min.

Zopakujte si so študentmi očakávania, ktoré máte pred diskusiou, aby ste mali z diskusie pozitívnu skúsenosť.

Krok 2 Diskusia o klimatickej zmene

30
min.

Pripomente študentom, aby si zapisovali odpovede pozvaných hostí. Požiadajte ich, aby sa striedali v kladení otázok.

Krok 3 Diskusia o klimatickej zmene

15
min.

Dajte študentom možnosť vybrať kreatívny spôsob, ktorým môžu študenti vyjadriť závery z diskusie. Napríklad ich môžu nakresliť: Pozrite si ako príklad [Prílohu č. 3](#), ilustrujúci rozdiely, čo účastníci diskusie spomenuli, ako to vyzeralo, keď boli mladí a ako je to teraz. Alebo si študenti môžu vybrať formu príhovoru. V [prílohe č. 4](#) nájdete inšpiratívny príhovor Nomundari Urantulgou, 14 ročnej aktivistky z Mongolska. Svoj príhovor čítala v roku 2019 počas jedného z najväčších stretnutí svetových lídrov, ktoré sa koná každý rok v centrále OSN v New Yorku - High-Level Political Forum.

Krok 4 Obzretie sa do minulosti za pozitívnymi činmi v oblasti ochrany klímy

15
min.

Bolo niečo v odpovediach účastníkov diskusie, čo študentov prekvapilo? Povedali niečo, čo by sa študenti mohli pokúsiť napodobniť aj teraz?

Napr. opakované využitie vecí, naučiť sa zašívvať ponožky, chodiť pešo do školy. Zamyslite sa nad tým, ako by sa študenti mohli podeliť s tým, čo sa dozvedeli. Vyzvite študentov, aby napodobnili pozitívne zvyky z minulosti a preformovali ich v určitom rámci do plánov na naplnenie Globálneho cieľa č. 13 - Ochrana klímy. Navrhnite, aby si tieto zvyky osvojili celý nasledujúci týždeň, aby ste potom spoločne zhodnotili, ako im to išlo. Čo fungovalo? Čo nefungovalo?

Príloha č. 1 Študenti sa zapájajú do pozitívneho hnutia za ochranu klímy

POČASIE

Ako sa zmenilo počasie?

Ako sa zmenili ročné obdobia?

Je leto dlhšie alebo kratšie?

Je zima dlhšia alebo kratšia?

Zdajú sa daždivé obdobia byť kratšie/dlhšie?

Prší v rovnakom období ako keď ste boli mladí?

Zdajú sa teploty byť teplejšie alebo chladnejšie?

JEDLO

Stravovali ste sa predtým inak? Ako sa zmenil váš spôsob stravovania?

Vytvorte spojitosť medzi jedlom a klimatickými zmenami.

Jedli ste podľa toho, čo bolo dostupné v danom období?

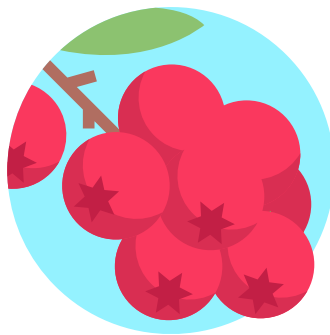
Ktoré jedlo pochádzajúce z inej krajiny alebo iného podnebia jedávate?

Zmenil sa spôsob, akým využívame energiu na varenie?

Čo rastie v ktorom ročnom období?

Pestujete si nejaké vlastné ovocie/zeleninu?

Odkiaľ získavate jedlo a zmenili ste spôsoby stravovania?

PREPRAVA

Ako sa zmenil spôsob, akým deti chodia do školy?

Ako sa zmenil spôsob, ako ľudia okolo vás cestujú?

Ako sa zmenil spôsob, akým deti trávia čas vonku?

Ako sa zmenil spôsob, akým sa pohybujú ľudia v mestách?

Ako sa zmenil spôsob, akým používate hromadnú dopravu?

Zdajú sa cesty byť viac alebo menej preplnené?

Zmenil sa spôsob, akým ľudia chodia do práce?

TÉMA	VTEDY	TÉMA	TERAZ
<p>Čo povedali...</p>			
<p>Moja kresba...</p>			
<p>Môj plán pre naplnenie globálnych cieľov:</p> <div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> </div>			

ZASIAHNITE OKAMŽITE PROTI KLIMATICKEJ ZMENA JEJ DOPADOM

“Moja mama a otec majú okolo 40 rokov. Nie sú veľmi starí, ale tie veci, o ktorých mi rozprávajú, sa mi zdajú ako rozprávka. Keď mi mama rozpráva o meste Ulanbátar pred 30 rokmi, alebo o období, keď bola v mojom veku, zdá sa mi, ako by hovorila o inom meste a štáte. Ako mi mama povedala:

V lete išiel každý na svoju letnú chatu, tráva bola po kolená, kvety boli rozmanitej farby, motýle lietali všade navôkol, chytali sme ryby, a zabávali sme sa zbieraním rôznych druhov ovocia v lese. Teraz je tento obraz preč. 2-3 autá stoja pred každým domom, rieky vysychajú, žiadna vysoká tráva a farebné kvety už neexistujú, zostali len mená po tých riekach a tráva siahajúca po členky.

Aj keď bola zima chladná, každý ju s trpezlivosťou očakával. Zatiaľ čo sneh pokrýval celé mesto, ľudia lyžovali neďaleko svojich domov, hrali sa vonku na čistom vzduchu. Teraz je tento obraz preč. Vzduch je znečistený, vonku sa už nehrá toľko veľa ľudí, pretože mrzne. Máme toľko veľa apartmánov, že musíme ísť ďaleko a veľa zaplatiť, aby sme mohli lyžovať.

V Mongolsku vyschlo okolo 527 jazier a prameňov. Táto strata vody prispieva dezertifikácii. Za posledných 30 rokov sa až 25% pevniny premenilo na púšť.

Keďže teraz máme veľa zvierat a riek, ktoré musíme chrániť, aby sme potom neľutovali ich stratu, je dôležité sprísniť ochranu životného prostredia. Možno sme predtým bojovali o územie, no v budúcnosti budeme bojovať za pitnú vodu a vzduch, ktorý vieme dýchať. Takže sa vás nepýtam, ale vyzývam vás, aby ste nebojovali za dnešok, ale za budúcnosť. Tiež apelujem na mojich rovesníkov, aby milovali našu zem pre svoju lepšiu budúcnosť.”

NOMUNDARI Urantulga, 14 rokov
Mongolsko, Ulanbátar